

پیش‌ها و پاسخ‌ها

کد پرسش: ۳۸۸

احکام
احکام عقود و معاملات مالی

پرسش کننده:
حمید

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تاریخ پرسش: ۱۳۹۷/۳/۹

شماره پرسش: ۶

لطفاً مضاربه را تعریف بفرمایید. به طور مثال قرارداد مضاربه‌ای برای ساختن یک نوع دستگاه منعقد می‌گردد. بازاریاب تلاش می‌کند و برای هر دستگاه به صورت جداگانه مشتری می‌یابد. حال از سود حاصل از فروش هر دستگاه، سازنده، سرمایه‌گذار و بازاریاب هر کدام به نسبت‌های از قبل توافق شده سهم برداشت می‌کنند. اگر فروش را بخشی از کار فرض کنیم، با توجه به اینکه تا فروشی نباشد تولید بی‌معناست و نیز در عصر حاضر فروش و بازاریابی، روش‌های ویژه‌ای داشته و در قالب تخصص درآمده‌اند و در فرض، فرد بازاریاب و فروشنده را یکی از طرفین عامل در مضاربه محسوب کنیم، آن گاه آیا نمی‌توان همانند دیگر عاملان برای وی سهمی از سود و زیان انجام کار مشخص کرد؟

تاریخ پاسخ به پرسش: ۱۳۹۷/۳/۱۵

پاسخ به پرسش شماره: ۶

مضاربه عقدی است که به موجب آن، یکی از متعاقدين با سرمایه‌ی نقدی دیگری به خرید و فروش می‌پردازد به ازای اینکه در سود حاصل از آن سهمیم باشد. بنابراین، گرفتن پول از دیگری برای ساختن یک دستگاه، مضاربه نیست، بلکه اجاره است؛ به این معنا که سازنده اجیر می‌شود تا با پول دیگری برای او چیزی بسازد و با این وصف، با ساختن آن مستحق اجرت می‌شود، اگرچه آن به فروش نرسد؛ همچنانکه بازاریاب با تبلیغ آن مطابق با خواست مالک، مستحق اجرت می‌شود، اگرچه موفق به فروش آن نشود؛ چراکه اجرت در اسلام مقابل عمل قرار می‌گیرد، نه مقابل نتیجه‌ای که لزوماً در اختیار عامل نیست و از عمل او تبعیت نمی‌کند و با این وصف، مشروط کردن اجرت بازاریاب به فروش -مانند مشروط کردن اجرت سازنده به فروش- استثمار و اکل مال به باطل است (برای آگاهی بیشتر در این باره، بنگرید به: پرسش و پاسخ ۲۴۴).

دفتر حفظ و نشر آثار منصور هاشمی خراسانی
بخش پاسخگویی به پرسش‌ها

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر حفظ و نشر آثار منصور هاشمی خراسانی حفظه الله تعالی

صفحه کانال تلگرام پایگاه

صفحه گوگل پلاس پایگاه

صفحه فیسبوک پایگاه

لینک مطلب فوق

* لطفاً بر روی لینک مورد نظر خود کلیک کنید.